

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.Ketab.ir

مهدوی‌راد، نعمت، ۱۳۴۴ -

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران / نعمت مهدوی‌راد و حسن نوروزی. - قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۸.

۴۶۴ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۲۸۲۶) (مدیریت: ۸)

ISBN 978-964-09-2047-3

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتاب‌نامه: ص. [۴۴۵] - ۴۶۴؛ همچنین به صورت زیرنویس.

۱. اصلاح نظام اداری - ایران.
۲. سازمان‌های دولتی - ایران - مدیریت.
۳. تحول سازمانی - ایران.
- الف. نوروزی، حسن، ۱۳۳۹ - ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، مؤسسه بوستان کتاب.
- ج. عنوان.

۳۵۱/۵۵۰۲۶۳

JQ ۱۷۸۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۷۳۹۵۰۸

۱۳۹۸

موضوع: مدیریت: ۸

گروه مخاطب: تخصصی (طلاب، دانشجویان، پژوهشگران و اساتید حوزه و دانشگاه)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۸۲۶

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۲۹۸

بوستان کتاب

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

دکتر حسن نوروزی و نعمت مهدوی‌راد
با همکاری پروفیسور سیدمهدی الوانی

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

- نویسنده: دکتر حسن نوروزی و نعمت مهدوی‌راد
- با همکاری: پروفسور سیدمهدی الوانی
- ناشر: مؤسسه بوستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
- نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸ • شمارگان: ۴۰۰ • بها: ۶۴۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

- ❖ دفتر مرکزی: قم، خ شهدا (صفائیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۳۷۷۴۲۱۵۵ / ۳۷۷۴۲۱۵۴، تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۴۲۶
 - ❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰ عنوان کتاب یا همکاری ۱۷۰ ناشر)
 - ❖ فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸
 - ❖ فروشگاه شماره ۳: مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
 - ❖ فروشگاه شماره ۴: اصفهان، چهارراه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰
 - ❖ فروشگاه شماره ۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهدا، بنش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۹
- اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۲۱۵۵ و یا ارسال درخواست به:

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.com

جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: www.bustaneketab.com

با قدردانی از همکاریانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • دبیر شورای کتاب و سرپرستار: ابوالفضل طریقه‌دار • ویراستار: ریحانه حاجی‌صادقیان
- اصلاحات حروف‌نگاری: حسین محمدی و اله‌سادات طباطبائی • صفحه‌آرایی: سکینه ملازاده و احمد مؤتمنی
- نمونه‌خوان: علی میری • کنترل فنی صفحه‌آرایی: سیدرضا موسوی‌منش
- مدیر گروه هنری: مسعود نجابتی • طراح جلد: علیرضا قره‌گزلو
- اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری • اداره چاپخانه: مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.
- رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

فهرست مطالب

۱۷	پیش‌گفتار
۲۱	فصل اول: مفهوم و ابعاد نظام اداری
۲۲	تعریف نظام
۲۴	تعریف اداره
۲۵	تعریف نظام اداری
۳۰	رویکردهای نظام اداری
۳۳	تأثیر نظام سیاسی بر نظام اداری
۳۴	سیر تاریخی رابطه دولت و نظام اداری در ایران
۴۰	پرسش‌های فصل
۴۱	فصل دوم: مشکلات نظام اداری ایران
۴۲	الف) مشکلات درون‌زا
۴۳	۱. مشکلات ساختاری
۴۳	بوروکراسی حاکم بر نظام اداری ایران

- ۴۹.....نارسایی‌های تشکیلاتی
- ۴۹.....۲. مشکلات مدیریتی
- ۵۱.....۳. مشکلات ناشی از مقررات
- ۵۲.....ناسازگاری قوانین و مقررات با اهداف توسعه
- ۵۲.....۴. مشکلات ناشی از فساد اداری
- ۵۴.....۵. مشکلات ناشی از دولت‌محوری
- ۵۸.....عدم تفکیک وظایف اداره امور عمومی ملی و محلی
- ۵۸.....ابهام در تعاملات اجتماعی و مشارکت دموکراتیک
- ۵۹.....۶. مشکلات ناشی از زبان بوروکراسی
- ۶۰.....تعریف زبان بوروکراسی
- ۶۱.....۷. بهره‌وری پایین
- ۶۲.....تعریف بهره‌وری
- ۶۵.....اهمیت بهره‌وری در بخش دولتی
- ۶۵.....موانع بهره‌وری بخش دولتی
- ۷۰.....۸. ناکارآمدی نظام‌های مدیریتی
- ۷۰.....۹. ناکافی بودن توسعه دولت الکترونیک
- ۷۱.....۱۰. عدم استقرار کامل نظام مدیریت عملکرد
- ۷۱.....۱۱. سیاست‌زدگی در نظام اداری
- ۷۵.....ب) مشکلات برون‌زا
- ۷۵.....۱. مشکلات فرهنگی
- ۷۵.....تأثیر مسائل اعتقادی و ارزش‌های معتبر مذهبی
- ۷۵.....نارسایی‌های مربوط به کارکرد نظام اداری
- ۷۶.....نگرش ناصحیح اشخاص به نظام اداری

۷۶	 ۲. مشکلات اجتماعی
۷۷	 ۳. مشکلات اقتصادی
۷۷	 علل و ریشه مشکلات نظام اداری ایران
۷۹	 ویژگی‌های نظام اداری مطلوب
۸۰	 پرسش‌های فصل
۸۱	 فصل سوم: توسعه و تحول در نظام اداری ایران
۸۲	 تعریف و ابعاد توسعه
۸۴	 دولت و توسعه
۸۵	 رویکرد دولت‌ها به توسعه
۸۹	 ابعاد توسعه
۹۰	 توسعه از منظر اسلام
۹۴	 تعریف توسعه نظام اداری
۹۶	 تعریف مدیریت توسعه
۹۷	 مدیریت توسعه از منظر امام خمینی علیه السلام
۹۹	 آسیب‌مندی نظام اداری
۱۰۱	 آسیب‌مندی نظام اداری از منظر امام خمینی علیه السلام و رهبر معظم انقلاب
۱۰۲	 تعریف اصلاح و تحول نظام اداری
۱۰۴	 اهمیت اصلاح و تحول نظام اداری
۱۰۷	 هدف اصلاح و تحول نظام اداری
۱۱۰	 الگوهای تحول و اصلاح نظام اداری
۱۱۱	 فرایند تحول و اصلاح نظام اداری
۱۱۲	 رویکردهای تحول و اصلاحات اداری

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

- ۱۱۴..... استراتژی‌های تحول و اصلاح نظام اداری
- ۱۱۴..... محورهای تحول و اصلاح نظام اداری
- ۱۱۶..... موانع تحول و اصلاح نظام اداری
- ۱۱۷..... سیر برنامه‌های تحول و اصلاح نظام اداری پس از پیروزی انقلاب اسلامی
- ۱۱۸..... برنامه اول توسعه (۱۳۶۹-۱۳۷۳)
- ۱۱۹..... محورهای اصلاح نظام اداری در برنامه دوم توسعه (۱۳۷۴-۱۳۷۸)
- ۱۱۹..... محورهای اصلاح نظام اداری در برنامه سوم توسعه (۱۳۷۹-۱۳۸۳)
- ۱۲۱..... هفت برنامه تحول در نظام اداری دولت
- ۱۲۱..... محورهای اصلاح نظام اداری در برنامه چهارم توسعه (۱۳۸۴-۱۳۸۹)
- ۱۲۳..... محورهای اصلاح نظام اداری در برنامه پنجم توسعه (۱۳۹۰-۱۳۹۴)
- ۱۲۴..... ده برنامه تحول در نظام اداری دولت
- ۱۲۴..... هشت برنامه نقشه راه اصلاح نظام اداری
- ۱۲۵..... محورهای اصلاح نظام اداری در برنامه ششم توسعه (۱۳۹۶-۱۴۰۰)
- ۱۳۳..... دیدگاه‌های مدیریتی ناظر بر جهت‌گیری‌های توسعه‌ای دولت در قالب...
- ۱۳۶..... پرسش‌های فصل
- ۱۳۷..... فصل چهارم: رویکردهای اداره امور عمومی نوین محور تحول نظام اداری
- ۱۴۰..... سیر تحول اداره امور عمومی
- ۱۴۰..... الگوی کهن اداره امور عمومی
- ۱۴۰..... الگوی سنتی اداره امور عمومی
- ۱۴۲..... الگوی نوین اداره امور عمومی
- ۱۴۴..... الگوهای نوین اداره امور عمومی محور تحول اداری
- ۱۴۴..... ۱. الگوی مدیریت دولتی نوین

فهرست مطالب

تعریف و ابعاد مدیریت دولتی نوین.....	۱۴۶
خصوصیات مدیریت دولتی نوین.....	۱۴۷
مشکلات اجرایی کردن مدیریت دولتی نوین در کشورهای در.....	۱۵۵
بایسته های اجرایی کردن الگوی مدیریت دولتی نوین.....	۱۵۷
حرکت دولت ایران به سمت مدیریت دولتی نوین و دولت تنظیمی.....	۱۶۰
چهار مشخصه دولت تنظیمی.....	۱۶۳
تجارب مدیریت دولتی نوین در سایر کشورها.....	۱۶۶
۲. الگوی بازآفرینی دولت.....	۱۶۷
۳. دولت الکترونیک.....	۱۷۱
کاربردها و خدمات دولت الکترونیک.....	۱۷۷
رای گیری الکترونیک.....	۱۷۸
آموزش الکترونیکی.....	۱۷۸
اقتصاد الکترونیک.....	۱۷۸
گردشگری الکترونیک.....	۱۷۹
تجارت الکترونیک.....	۱۷۹
۴. الگوی حکمرانی خوب.....	۱۸۰
تعریف و ابعاد حکمرانی خوب.....	۱۸۱
حکمرانی.....	۱۸۱
حکمرانی خوب.....	۱۸۵
شاخص های حکمرانی خوب.....	۱۸۶
اندازه گیری شاخص های حکمرانی خوب.....	۱۹۱
شاخص های حکمرانی خوب در حکومت داری امام علی علیه السلام	۱۹۴
شاخص های حکمرانی خوب از منظر رهبر معظم انقلاب.....	۱۹۹

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

- ۲۰۱ بازیگران نظریه حکمرانی خوب
- ۲۰۳ تفاوت حکمرانی خوب با سایر رویکردهای اداره امور عمومی
- ۲۰۶ ویژگی‌های حاکمیت شایسته از منظر اسلام
- ۲۰۸ معیارهای حاکمیت شایسته در دکتین مهدویت
- ۲۱۰ حکمرانی خوب و توسعه پایدار
- ۲۱۱ نقش دولت در حکمرانی خوب
- ۲۱۶ رابطه مردم و دولت در حکمرانی خوب
- ۲۱۸ تجارب الگوی حکمرانی خوب در سایر کشورها
- ۲۱۸ ۵. الگوی خدمات عمومی نوین
- ۲۲۲ رویکرد الگوی خدمات عمومی نوین به اداره امور عمومی
- ۲۲۶ آینده پژوهی حکومت‌ها
- ۲۲۶ ابعاد حکومت سریع
- ۲۳۰ ۶. الگوی مدیریت ارزش مدار
- ۲۳۱ چارچوب انتقال الگوهای نوین اداره امور عمومی برای تحول اداری
- ۲۳۲ چرایی وقوع درس آموزی و انتقال تجربیات کشورها
- ۲۳۲ فواید درس آموزی و انتقال تجربیات کشورها
- ۲۳۳ انواع روش‌های درس آموزی و انتقال تجربیات
- ۲۳۳ گام‌های ده‌گانه درس آموزی
- ۲۳۵ فرایند انتقال خط مشی
- ۲۳۵ چارچوب مطالعات انتقال خط مشی
- ۲۳۸ پرسش‌های فصل
- ۲۴۱ فصل پنجم: تدوین نقشه راه اصلاح نظام اداری اجرای سیاست‌های کلی
- ۲۴۲ تعریف، ابعاد و کارکردهای سیاست‌های کلی

فهرست مطالب

۲۴۳	تعریف سیاست‌های کلی
۲۴۴	کارکرد سیاست‌های کلی
۲۴۵	سلسله‌مراتب سیاست‌ها
۲۴۵	۱. آرمان‌ها
۲۴۶	۲. سیاست‌های کلی
۲۴۶	۳. سیاست‌های اجرایی
۲۴۷	۴. برنامه عملیاتی
۲۴۹	سیاست‌های کلی، معرف اصلاح نظام اداری
۲۵۶	تعریف و مدل‌های اجرای سیاست‌ها
۲۵۷	تعریف اجرای سیاست‌ها
۲۵۹	مدل‌های اجرای سیاست‌ها
۲۵۹	۱. رویکرد بالا به پایین
۲۶۰	۲. رویکرد پایین به بالا
۲۶۱	۳. رویکرد ترکیبی
۲۶۱	مدل ون میتر و ون هورن
۲۶۲	مدل ساباتیه و مازمانیان
۲۶۴	مدل گوگین و همکارانش
۲۶۶	مدل لستر
۲۶۷	مدل متلند
۲۶۷	مدل ادواردز
۲۶۸	ابزارهای اجرای سیاست‌ها
۲۷۱	دیدگاه صاحب‌نظران دربارهٔ اجرای موفق و ناموفق سیاست‌ها
۲۸۲	عوامل کلیدی توفیق در اجرای سیاست‌های اصلاح نظام اداری

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

۲۸۳	الف) عوامل مربوط به محیط و بستر برنامه.....
۲۸۴	ب) عوامل مربوط به فرایند تدوین برنامه‌ها.....
۲۸۵	ج) عوامل مربوط به مجریان و نحوه اجرای برنامه.....
۲۸۹	ساختار تدوین نقشه راه اصلاح نظام اداری.....
۲۹۰	اول: سیاست‌گذاری.....
۲۹۰	الف) شورای عالی اداری.....
۲۹۳	ب) کارگروه‌های تخصصی.....
۲۹۳	ج) دبیرخانه (ابلاغ و نظارت).....
۲۹۴	دوم: قانون‌سازی.....
۲۹۴	سوم: سیاست‌گذاری (سیاست‌اجرایی).....
۲۹۶	مدل فرایندی تدوین نقشه راه اصلاح نظام اداری.....
۲۹۶	تعریف مدل مفهومی و نقشه راه.....
۲۹۷	سازماندهی کارگروه‌های تخصصی.....
۳۰۳	روش‌های اجرایی کردن استراتژی‌های نقشه راه.....
۳۰۴	تعریف سیاست‌پژوهی.....
۳۰۵	۱. کارویژه‌های سیاست‌پژوهی.....
۳۰۶	۲. روش پژوهش در سیاست‌پژوهی.....
۳۰۷	۳. فرایند سیاست‌پژوهی.....
۳۰۷	مرحله اول: آماده‌سازی.....
۳۰۷	مرحله دوم: مفهوم‌سازی.....
۳۰۷	مرحله سوم: تحلیل فنی.....
۳۰۸	مرحله چهارم: تحلیل توصیه‌های تحقیق.....
۳۰۸	مرحله پنجم: انتقال نتایج.....

فهرست مطالب

هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی در اجرایی کردن استراتژی‌های نقشه راه ...	۳۱۰
الگوهای ناظر بر نقشه راه اصلاح نظام اداری	۳۱۳
پرسش‌های فصل	۳۲۳
نتیجه‌گیری	۳۲۵
پیوست‌ها	۳۳۱
پیوست اول: مشکلات و اصلاحات برخی کشورهای غربی، آسیایی و ...	۳۳۳
پیوست دوم: تجربیات کشورها در زمینه اجرای الگوی مدیریت دولتی نوین	۳۴۳
پیوست سوم: تجربیات کشورها در زمینه اجرای الگوی حکمرانی خوب	۳۶۵
پیوست چهارم: برنامه جامع اصلاح نظام اداری - دوره اول	۳۷۵
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور	۳۷۵
اهداف اصلی برنامه جامع اصلاحات اداری	۳۷۶
برنامه اول: مهندسی نقش و ساختار دولت	۳۷۶
الف) هدف	۳۷۶
ب) سیاست‌های کلی	۳۷۶
ج) پیامدها و دستاوردها	۳۸۱
برنامه دوم: توسعه دولت الکترونیک و هوشمندسازی	۳۸۲
الف) هدف	۳۸۲
ب) سیاست‌های کلی	۳۸۲
ج) پیامدها و دستاوردها	۳۸۸
برنامه سوم: خدمات عمومی در فضای رقابتی	۳۸۸
الف) هدف	۳۸۸
ب) سیاست‌های کلی	۳۸۹

مبانی اصلاح و تحول نظام اداری ایران

- ۳۹۱ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۳۹۱ برنامه چهارم: مدیریت سرمایه انسانی
- ۳۹۱ (الف) هدف
- ۳۹۲ (ب) سیاست‌های کلی
- ۳۹۶ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۳۹۶ برنامه پنجم: فناوری‌های مدیریتی
- ۳۹۶ (الف) هدف
- ۳۹۷ (ب) سیاست‌های کلی
- ۴۰۰ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۴۰۰ برنامه ششم: توسعه فرهنگ سازمانی
- ۴۰۰ (الف) هدف
- ۴۰۰ (ب) سیاست‌های کلی
- ۴۰۲ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۴۰۲ برنامه هفتم: صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری
- ۴۰۲ (الف) هدف
- ۴۰۲ (ب) سیاست‌های کلی
- ۴۰۴ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۴۰۵ برنامه هشتم: نظارت و ارزیابی
- ۴۰۵ (الف) هدف
- ۴۰۵ (ب) سیاست‌های کلی
- ۴۰۶ (ج) پیامدها و دستاوردها
- ۴۰۷ پیوست پنجم: برنامه جامع اصلاح نظام اداری - دوره دوم (۱۳۹۷-۱۳۹۹)
- ۴۰۸ اهداف اصلی برنامه جامع اصلاح نظام اداری

فهرست مطالب

۴۰۸	راهنماهای اصلی برنامه جامع اصلاح نظام اداری
۴۰۹	برنامه اول: مهندسی نقش و ساختار دولت
۴۰۹	الف) هدف کمی
۴۰۹	ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری
۴۱۱	ج) پیامدها و دستاوردها
۴۱۲	برنامه دوم: توسعه دولت الکترونیک و هوشمندسازی اداری
۴۱۲	الف) هدف کمی
۴۱۲	ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری
۴۱۶	ج) پیامدها و دستاوردها
۴۱۷	برنامه سوم: خدمات عمومی در فضای رقابتی
۴۱۷	الف) اهداف
۴۱۸	ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری
۴۱۹	ج) پیامدها و دستاوردها
۴۲۰	برنامه چهارم: مدیریت سرمایه انسانی
۴۲۰	الف) اهداف کمی
۴۲۱	ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری
۴۲۴	ج) پیامدها و دستاوردها
۴۲۴	برنامه پنجم: بهبود نظام‌ها و فناوری‌های مدیریتی
۴۲۴	الف) اهداف کمی
۴۲۵	ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری
۴۲۸	ج) پیامدها و دستاوردها
۴۲۹	برنامه ششم: توسعه فرهنگ سازمانی
۴۲۹	الف) اهداف کمی

- ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری ۴۲۹
- ج) پیامدها و دستاوردها ۴۳۱
- برنامه هفتم: صیانت از حقوق شهروندان (مردم) در نظام اداری ۴۳۲
- الف) هدف کمی ۴۳۲
- ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری ۴۳۳
- ج) پیامدها و دستاوردها ۴۳۴
- برنامه هشتم: ارتقای پاسخ‌گویی، شفافیت و مقابله با فساد در نظام اداری ۴۳۵
- الف) اهداف کمی ۴۳۵
- ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری ۴۳۵
- ج) پیامدها و دستاوردها ۴۳۸
- برنامه نهم: مدیریت بهره‌وری نظام اداری و اجرایی کشور ۴۳۸
- الف) هدف کمی ۴۳۸
- ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری ۴۳۹
- ج) پیامدها و دستاوردها ۴۴۱
- برنامه دهم: نظارت و ارزیابی ۴۴۲
- الف) هدف کمی ۴۴۲
- ب) سیاست‌های کلی ناظر بر اجرای برنامه - ابلاغی مقام معظم رهبری ۴۴۲
- ج) پیامدها و دستاوردها ۴۴۴
- کتاب‌نامه ۴۴۵

پیش‌گفتار

در هزاره سوم اداره حکومت، نقش و مسئولیت دولت نسبت به آنچه تا پیش از آن ایفا می‌کرد، متحول شده و نقش‌آفرینی شهروندان و حقوق آنان در گستره یک نظام اداری مطلوب و کارآمد، مؤلفه‌های اصلی حکمرانی نو را شکل داده است؛ به عبارت دیگر آرمانشهر اداری به دستگاه‌های اداری با ویژگی‌هایی هم‌چون: کارآمد، مفید، الگو، پاسخ‌گوی نیازها و مسائل شهروندان، شفاف، مسئولیت‌پذیر، حائز نظام اداری نمونه و شایسته، دارای کارکنان متخصص و اخلاق‌مدار، سریع، مطابق با فناوری‌ها، خواست‌ها و مقتضیات روز جامعه، پیش‌رو، توسعه‌یافته، تضمین‌کننده حقوق شهروندی نیاز دارد.

با توجه به اهمیت نظام اداری و وجود نشانگان آسیب‌مندی و نیاز به تحول آن، در سال ۱۳۸۹، رهبر فرزانه انقلاب اسلامی به استناد بند یکم اصل ۱۱۰ قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام اداری را به صورت یک سند تکلیفی ماندگار به تمامی نهادها و قوای سه‌گانه کشور ابلاغ و مرحله جدیدی را برای تحول در این بخش فراهم ساختند.

از آن‌جا که سازمان اداری و استخدامی کشور وظیفه فراهم کردن زمینه

اصلاح و تحول در نظام اداری کشور را به عهده دارد، بنا به پیشنهاد آن سازمان (معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهوری وقت)، طی نامه شماره ۲۱۹۳۴/۲۰۰ مورخ ۱۳۸۹/۴/۳۰ که مورد تأیید ریاست جمهوری وقت قرار گرفت، اجرایی شدن سیاست‌های کلی نظام اداری براساس مصوبه شماره ۴۵۰۷۷/۱۲۹۳۴۳ مورخ ۱۳۸۹/۶/۱۳ تصویب و ابلاغ شد و در پی آن، سازمان در تاریخ ۱۳۹۰/۱/۱۵ در مورد تشکیل دبیرخانه و کارگروه‌های تخصصی برای تدوین سیاست‌های برنامه‌ای در هفت حوزه: «فرهنگ سازمانی»، «توانمندسازی کارکنان»، «دولت الکترونیک»، «نظام‌های استخدای»، «ساختارها و فرایندها»، «بهره‌وری و کیفیت» و «سلامت اداری، پایش و ممیزی» در مرکز آموزش مدیریت دولتی اقدام کرد. در پی آن شورای عالی اداری به موجب تصویب نامه شماره ۲۰۶/۹۳/۵۶۰ مورخ ۱۳۹۳/۱/۲۰ بنا به پیشنهاد معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس‌جمهور «نقشه راه اصلاح نظام اداری» را در قالب هشت برنامه: «مهندسی نقش و ساختار دولت»، «توسعه دولت الکترونیک و هوشمندسازی اداری»، «خدمات عمومی در فضای رقابتی»، «مدیریت سرمایه انسانی»، «فناوری‌های مدیریتی»، «توسعه فرهنگ سازمانی»، «صیانت از حقوق مردم و سلامت اداری» و «نظارت و ارزیابی» تصویب و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کرد.

مجموعه‌ای که پیش رو دارید با عنوان «اصلاح نظام اداری» در چارچوب بخش‌نامه شماره ۸۳۰۷۸ مورخ ۱۳۹۴/۵/۱۴ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به منظور آشنایی کارکنان دولت با «اهداف و برنامه‌های نقشه راه اصلاح نظام اداری» تألیف شده است.

در خاتمه، مؤلفان از مجموعه وزین بوستان کتاب به سبب تلاش و

جدیتی که در آماده‌سازی و نشر اثر داشتند کمال تشکر و قدردانی دارند. و هم‌چنین مایهٔ سپاس خواهد بود که خوانندگان این اثر، با بیان انتقادات، پیشنهادها و دیدگاه‌های تکمیلی خود، نویسندگان را در بهبود این اثر یاری فرمایند.

نعمت مهدوی‌راد - دکتر حسن نوروزی